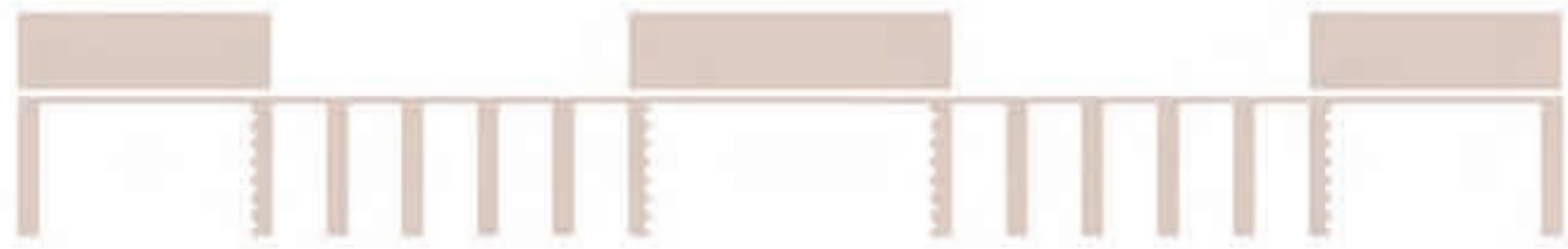


ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΧΝΗΣ ΣΤΟΥΣ ΜΥΛΟΥΣ ΑΛΛΑΤΙΝΗ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ



Η διπλωματική εργασία αφορά την επανάχρηση του βιομηχανικού συγκροτήματος των μύλων Αλλατίνη. Η επιλογή του θέματος προέκυψε μέσα από προσωπικά βιώματα και εμπειρίες που κίνησαν το ενδιαφέρον μου για την μελέτη του ιστορικού συγκροτήματος.

Η αρχιτεκτονική σύνθεση είχε ως αφετηρία την επανάχρηση του υφιστάμενου κελύφους, ώστε να αναδειχθεί η πολιτισμική του ταυτότητα, αλλά και τον σχηματισμό μιας κοινότητας που θα μπορεί να οικειοποιηθεί τον χώρο.

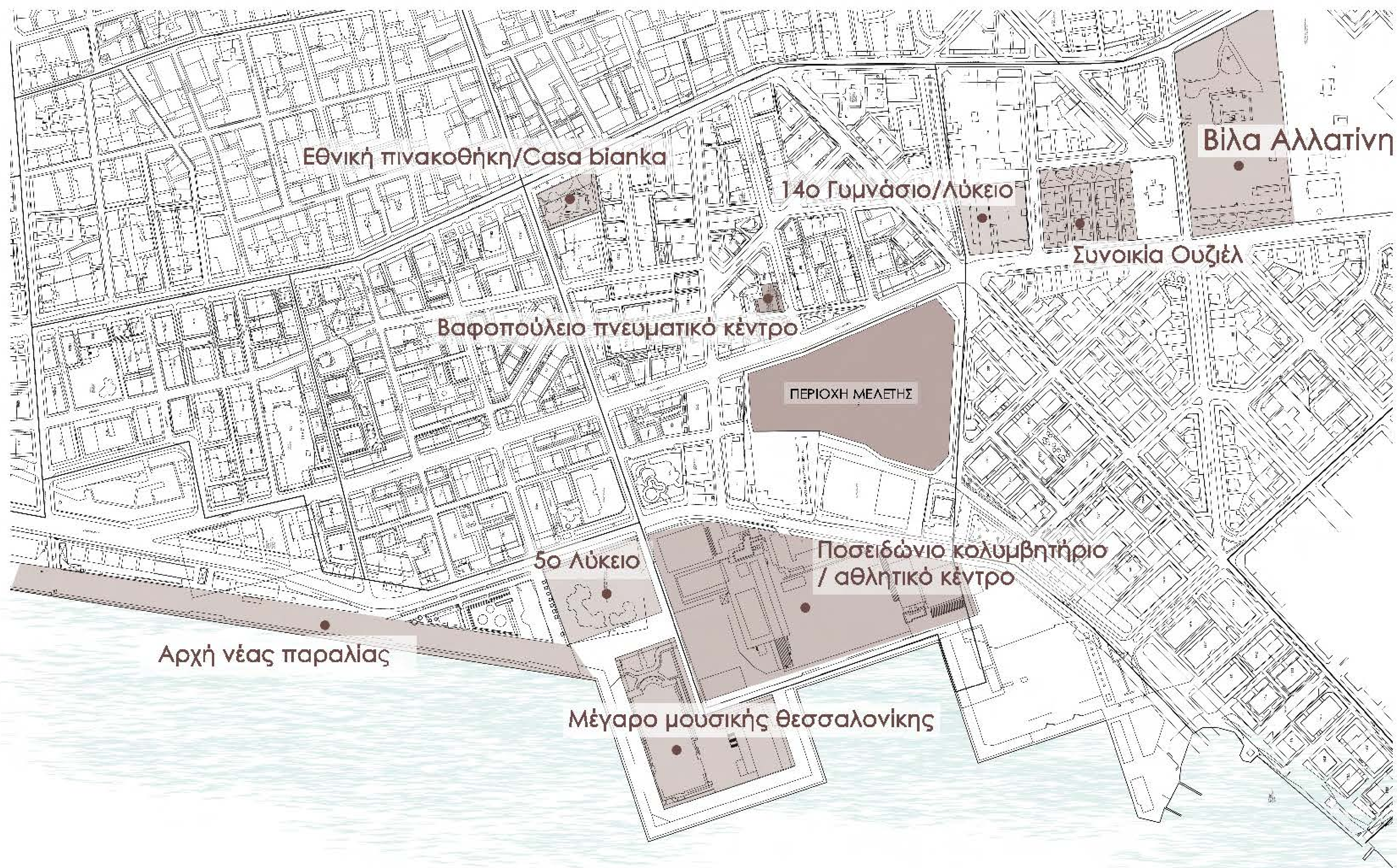
Η δημιουργία ενός κέντρου τέχνης με συλλογική κατοίκηση καλλιτεχνών στο πρώην βιομηχανικό συγκρότημα των μύλων Αλλατίνη έχει ως στόχο την διαμόρφωση ενός τόπου συνύληξης, συνεργασίας και έκφρασης, δημιουργώντας ένα προσβάσιμο και ζωντανό χώρο πολιτισμού. Παράλληλα, αναδεικνύει την αρχιτεκτονική της εποχής και συνδέει το παρελθόν με το παρόν μέσω της καλλιτεχνικής έκφρασης.

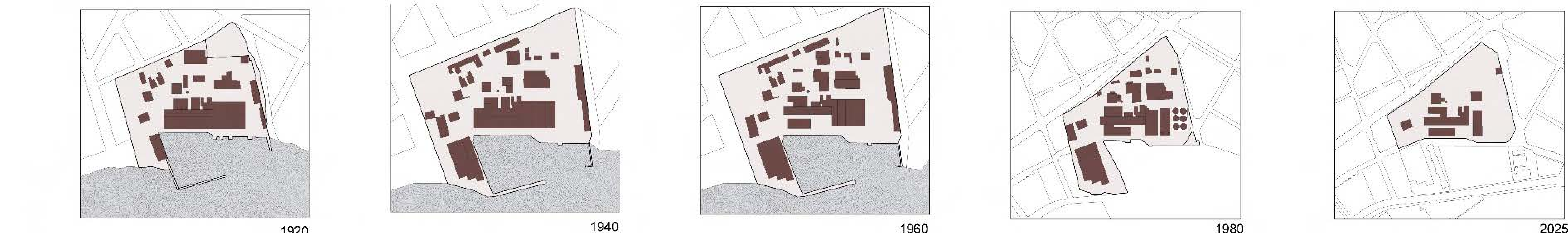
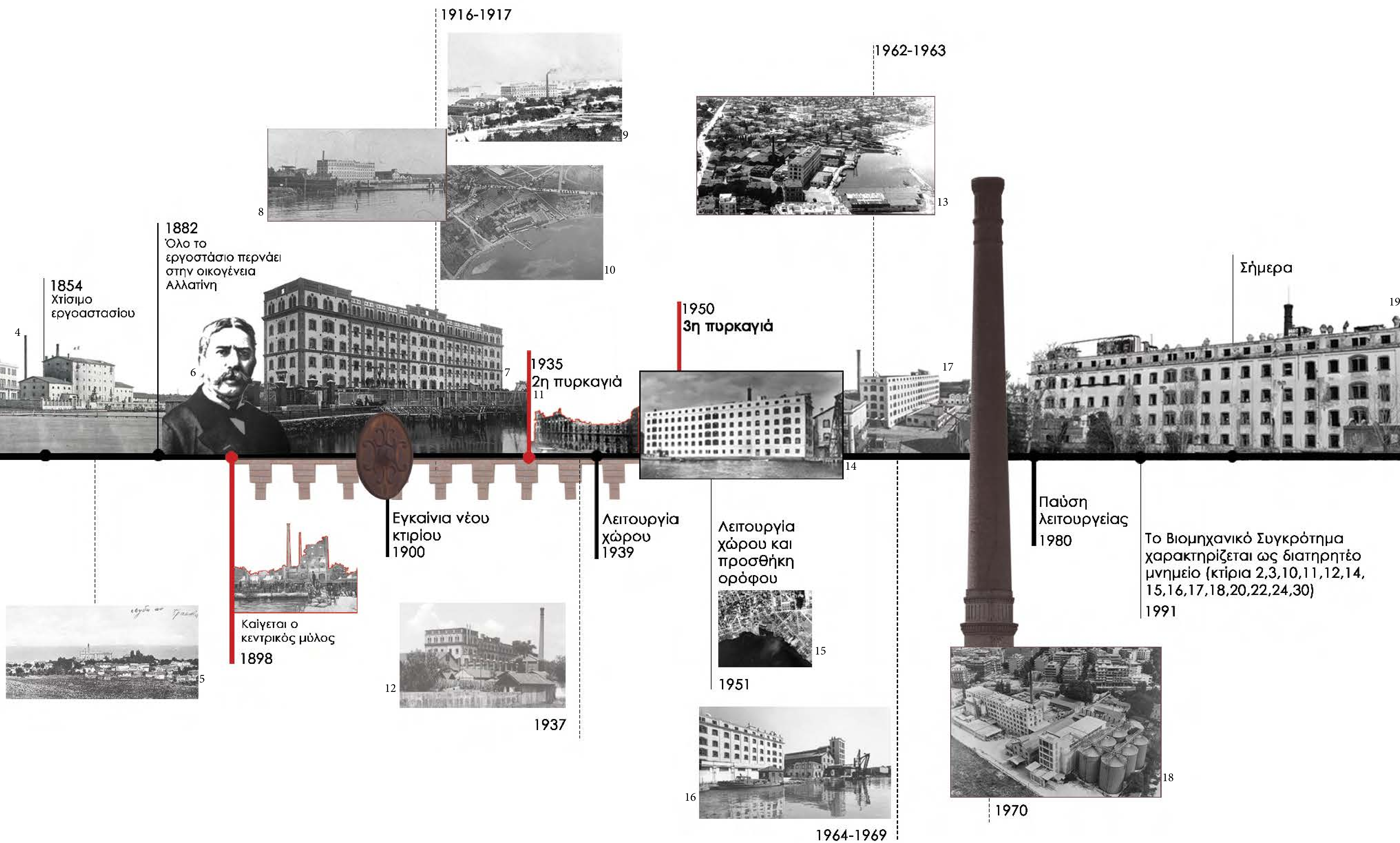
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ : ΚΑΚΚΑ ΠΕΛΑΓΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : ΔΕΝΔΡΙΝΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΜΕΛΗ ΤΡΙΜΕΛΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ : ΚΑΠΑΝΔΡΙΤΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ , ΤΣΕΤΙΝΕ ΕΙΡΗΝΗ



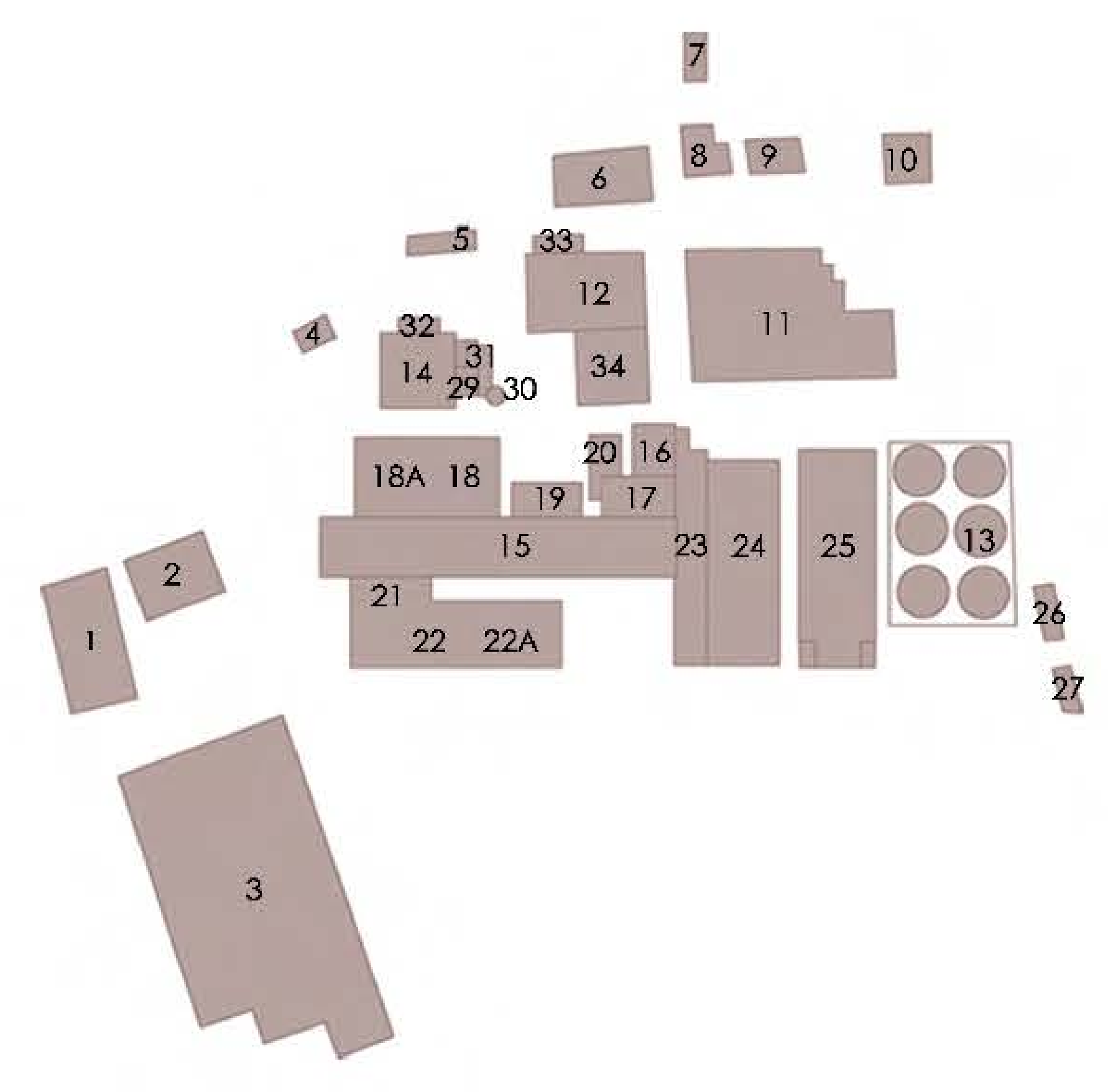




Το πρώην εργοστάσιο αλευρομηχανίας Αλλατίνη βρίσκεται στην περιοχή Ντεπώ στην πόλη της Θεσσαλονίκης, επί της οδού Γεωργίου Παπανδρέου (πρώην Ανθέων) στον αριθμό 42, ανώνυμου οδού (προέκταση της οδού Νέστου), της οδού Κυδωνίων και της ανώνυμου οδού (επέκταση της οδού Θάλητος). Η συνολική έκταση του οικοπέδου ανέρχεται στα 27.752 τ.μ.. Το 1984 τα κτίρια του συγκροτήματος και ο άμεσα περιβάλλοντας χώρος χαρακτηρίστηκαν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία καθώς αποτελούν την παλαιότερη βιομηχανική εγκατάσταση της Θεσσαλονίκης.

Η γειτονιά στην οποία βρίσκεται σήμερα ο μύλος Αλλατίνη έχει επίσης σημαντική ιστορία. Έξω από τα νοτιοανατολικά τείχη της πόλης, η περιοχή ήταν γνωστή ως «Πύργος» ή «Εξοχές». Η ονομασία «εξοχές» προκύπτει λόγω της περιορισμένης δόμησης της συνοικίας ενώ υπήρχαν πολυάριθμες εκτάσεις γης.

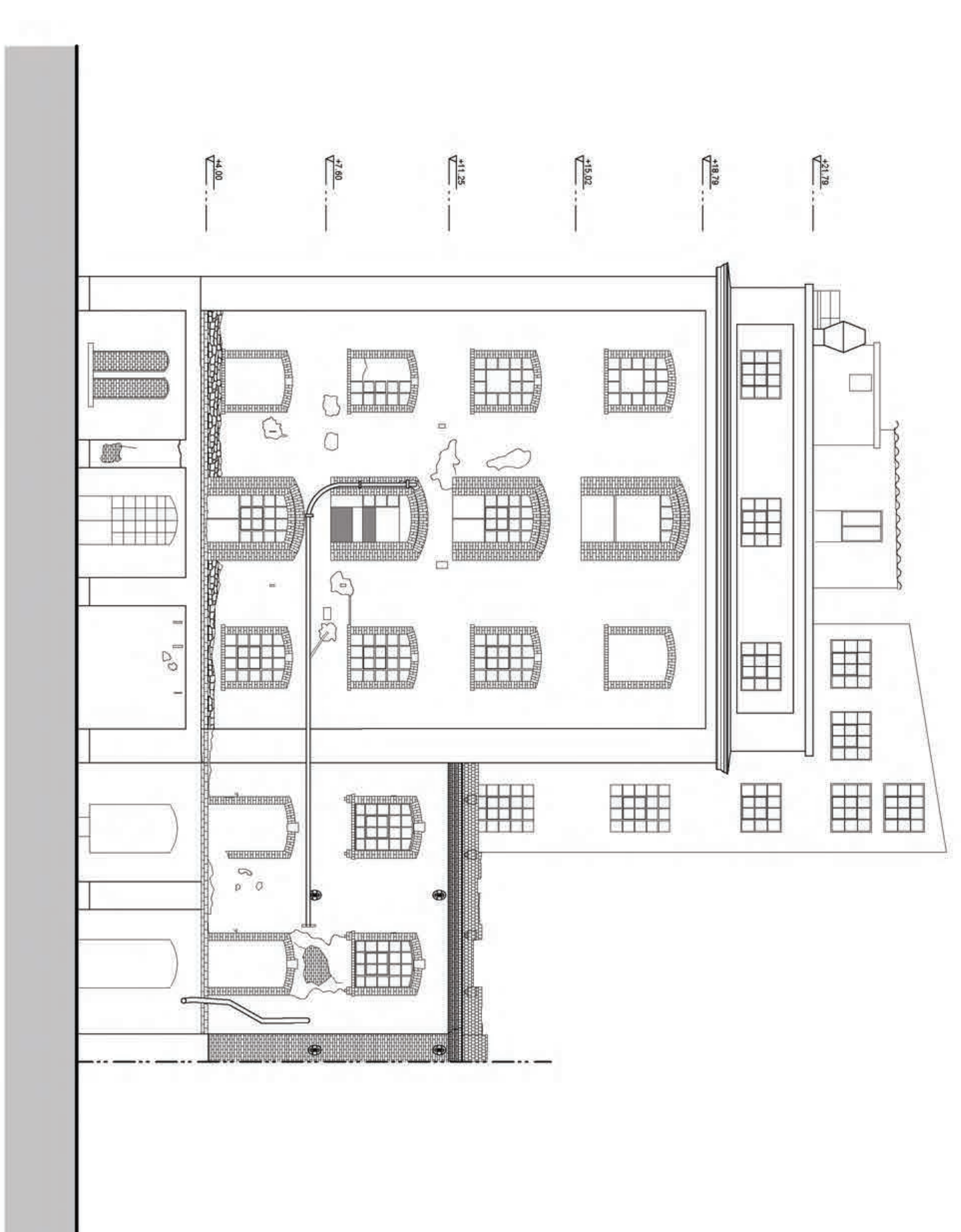
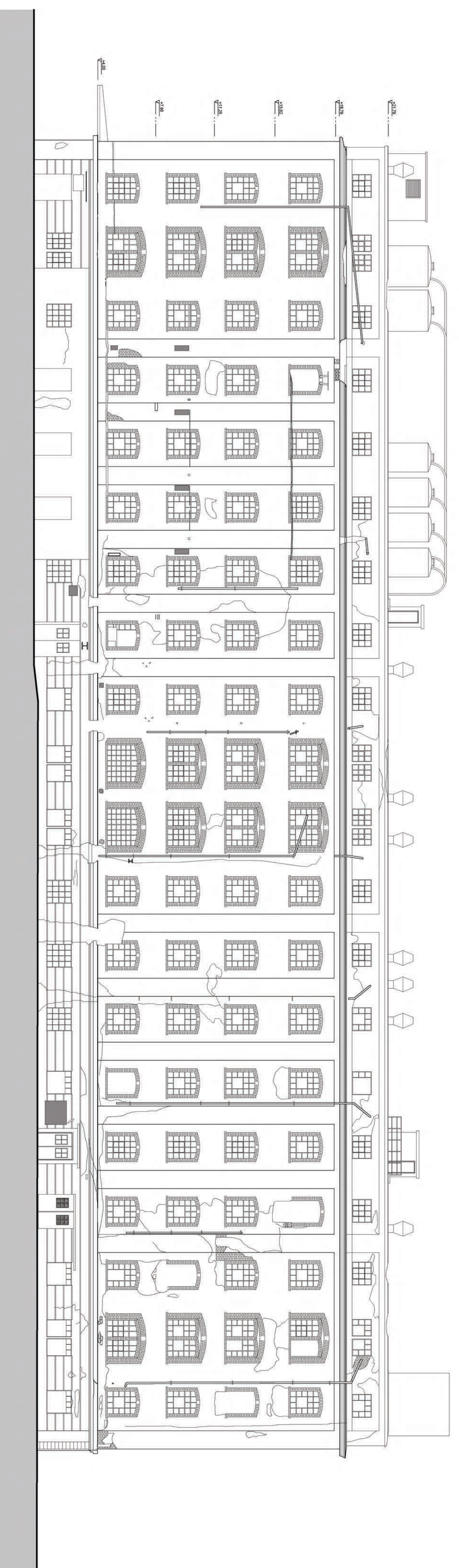
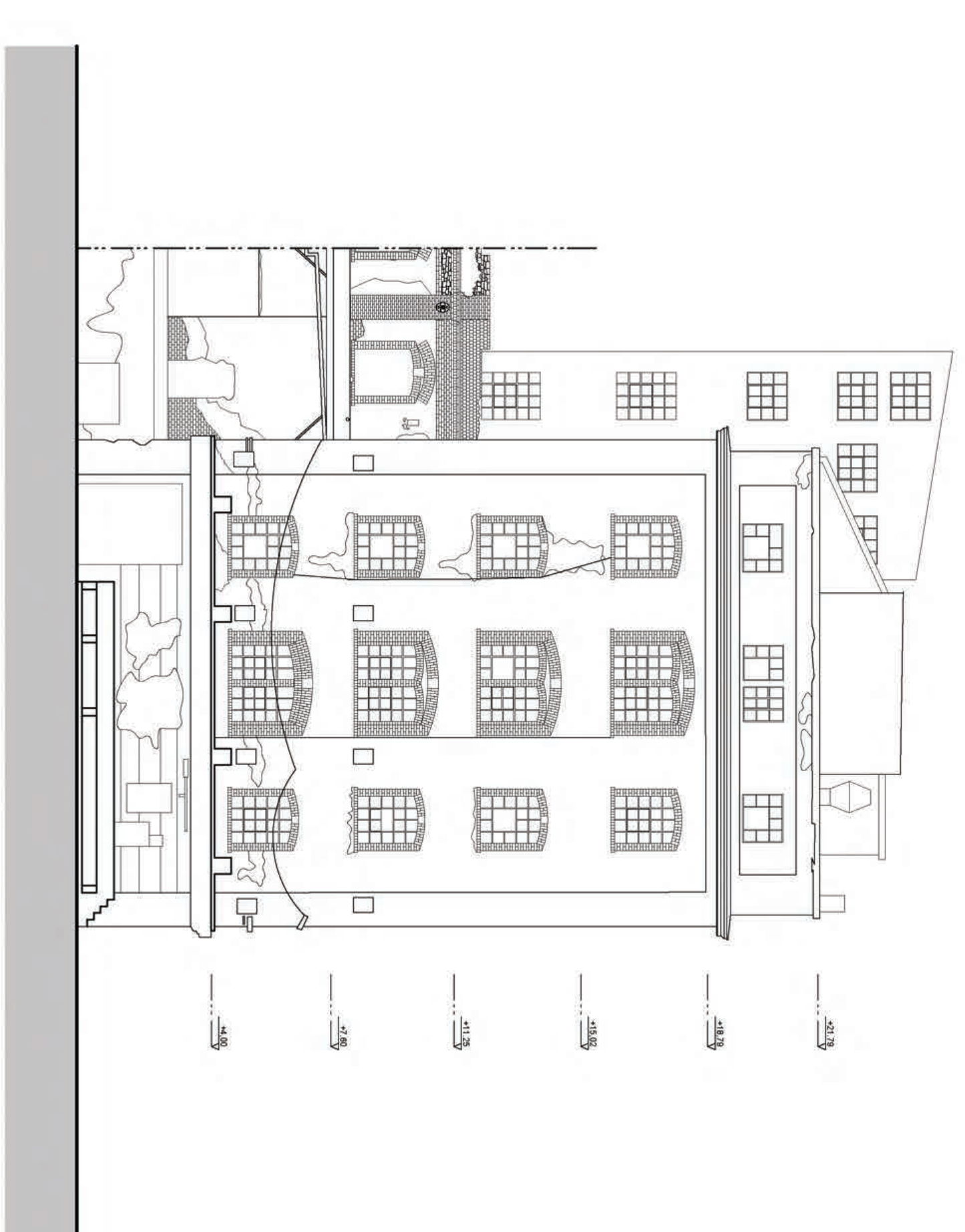
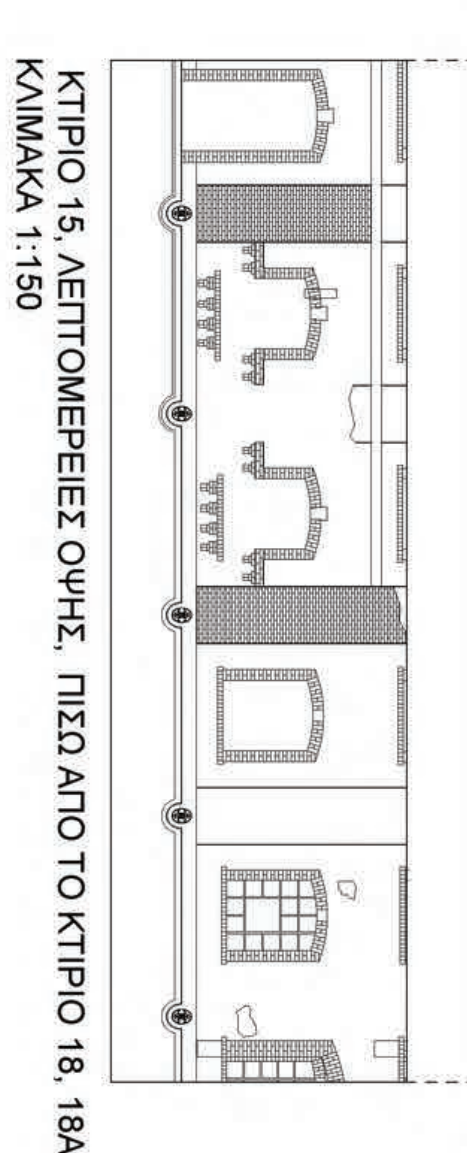
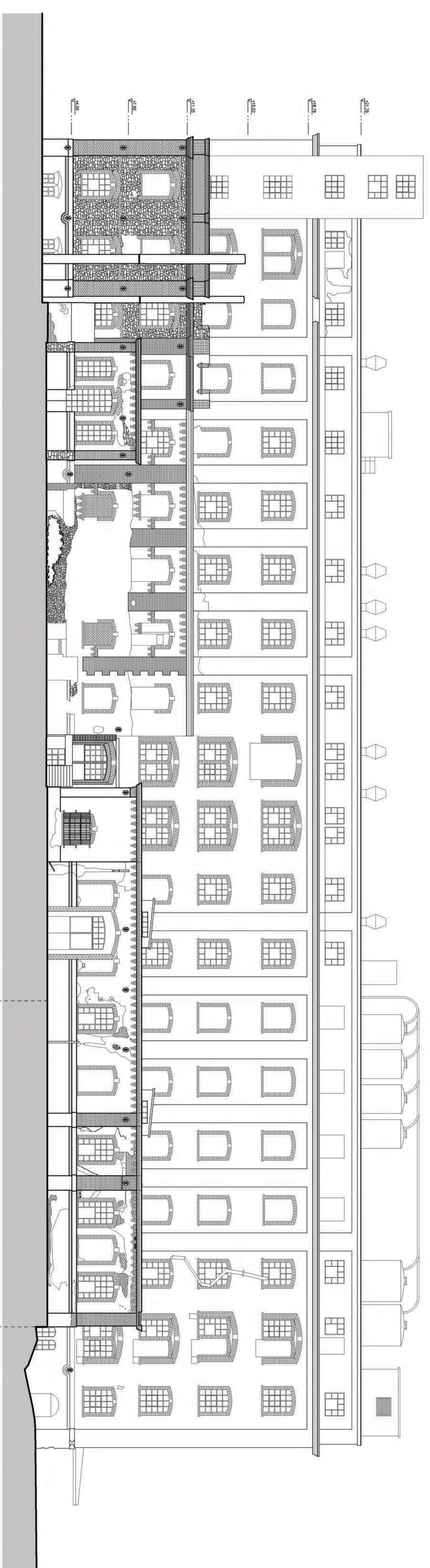
Στην θέση που βρίσκεται μέχρι και σήμερα το συγκρότημα των μύλων Αλλατίνη, χτίζεται το 1854 ο πρώτος ατμόμυλος της Θεσσαλονίκης από τον Γάλλο αρχιτέκτονα Darblay de Corblay σε συνεργασία με τους Μωυσή, Ντάριο και Σολομώντα Αλλατίνη. Η ιδιοκτησία του μύλου περνάει εξ ολοκλήρου στον οίκο Αλλατίνη το 1888. Μετά από 10 χρόνια, το 1898, ο μύλος καταστρέφεται από πυρκαγιά και στην θέση του χτίζεται ένας μεγαλύτερος μύλος σε σχέδια του Ιταλού αρχιτέκτονα Vitaliano Roselli. Τα εγκαίνια του κτιρίου γίνονται τον Σεπτέμβριο του 1900 και ο μύλος χαρακτηρίστηκε ως ο «μεγαλύτερος της Ανατολής». Το 1913, λόγω της έναρξης των βαλκανικών πολέμων η οικογένεια Αλλατίνη αφήνει την ιδιοκτησία του μύλου και επιστρέφει στην Ιταλία. Το 1923, νέος ιδιοκτήτης γίνεται ο Κ. Πανούτσος και το κτίριο άνηκε σε κληρονόμους του μέχρι την παύση της λειτουργίας του. Ακόμα μια φωτιά το 1939 προκαλεί ζημιές στο κτίριο, το οποίο όμως επαναλειτουργεί. Αργότερα, το 1950, το κεντρικό κομμάτι του μύλου καταστρέφεται από πυρκαγιά, καταστρέφοντας τελείως το εσωτερικό αλλά και τους δύο τελευταίους ορόφους του κτιρίου 15. Τις δεκαετίες '60 και '70 συνεχίζουν να γίνονται προσθήκες και επεκτάσεις στο συγκρότημα, οι οποίες διαφοροποιούνται αισθητικά από τα ιστορικά κτίρια. Το συγκρότημα θα συνεχίσει την λειτουργία του μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1990, όπου θα εγκαταληφθεί μέχρι και σήμερα.



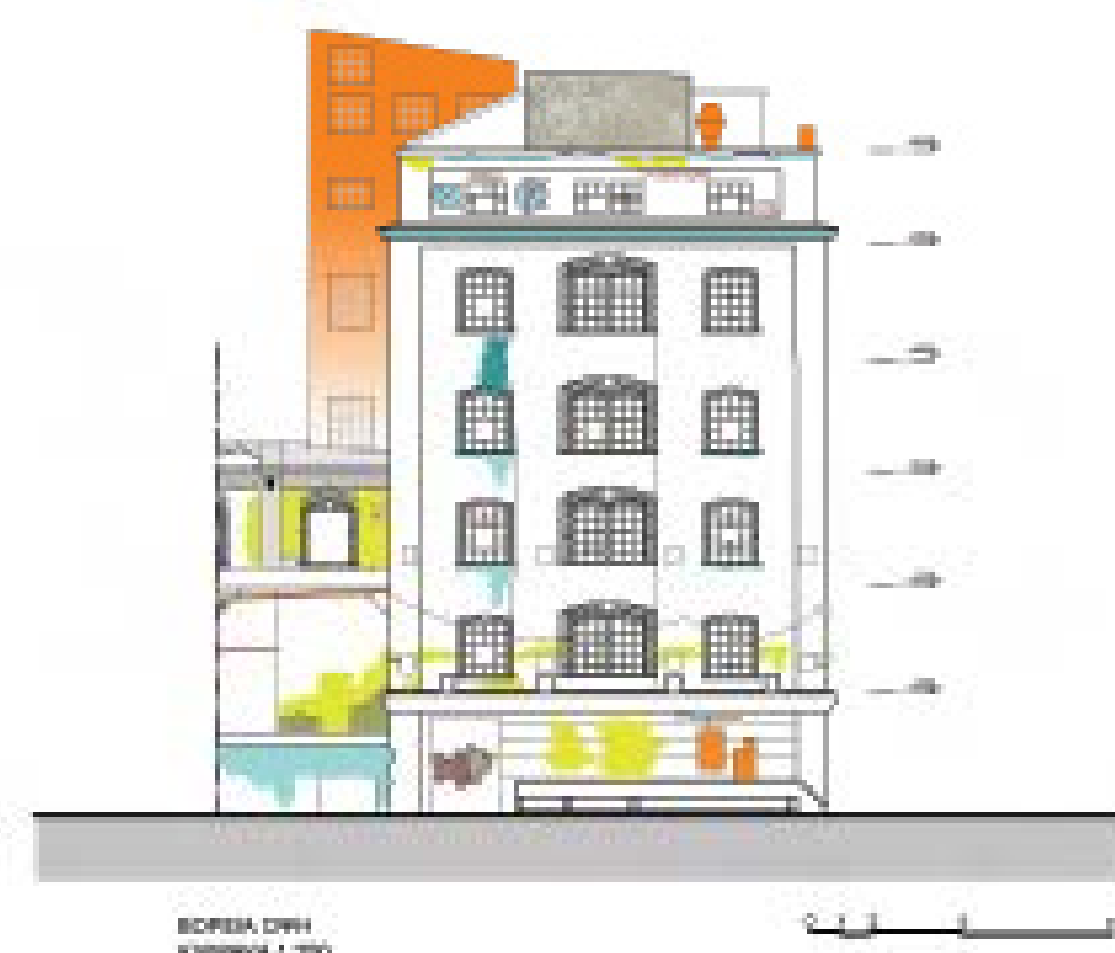
ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΚΤΙΡΙΩΝ

- 1. ΑΠΟΘΗΚΗ ΧΑΡΤΟΥ-ΓΡΑΦΕΙΑ
- 2. ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
- 3. ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΣΑΚΚΩΝ
- 4. ΚΥΛΙΚΕΙΟ
- 5. ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ
- 6. ΑΠΟΘΗΚΗ ΥΛΙΚΩΝ
- 7. ΑΠΟΘΗΚΗ
- 8. ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
- 9. ΑΠΟΘΗΚΗ ΥΛΙΚΩΝ
- 10. ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ
- 11. ΑΠΟΘΗΚΕΣ
- 12. ΑΠΟΘΗΚΕΣ
- 13. ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΣΙΤΟΥ (ΣΙΛΟ)
- 14. ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΕΙΟ
- 15. ΚΤΙΡΙΟ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΥ
- 16. ΛΕΒΗΤΟΣΤΑΣΙΟ-ΑΠΟΘΗΚΗ ΥΛΙΚΩΝ
- 17. ΚΤΙΡΙΟ ΤΜΗΜΑ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΥ
- 18. ΑΠΟΘΗΚΗ ΚΕΝΩΝ ΣΑΚΚΩΝ/ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΑ
- 18Α. ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΑ
- 19. ΚΤΙΡΙΟ ΧΗΜΕΙΟΥ- ΥΠΟΣΤΑΘΜΟΣ ΔΕΗ
- 20. ΑΠΟΘΗΚΗ ΥΛΙΚΩΝ
- 21. ΚΤΙΡΙΟ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ
- 22. ΑΠΟΘΗΚΗ ΥΠΟΠΡΟΙΟΝΤΩΝ
- 22Α. ΑΠΟΘΗΚΗ ΥΠΟΠΡΟΙΟΝΤΩΝ
- 23. ΚΤΙΡΙΟ ΤΜΗΜΑ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΥ- ΧΗΜΕΙΟ
- 24. ΠΑΛΙΑ ΣΙΛΟ ΣΙΤΟΥ
- 25. ΝΕΑ ΣΙΛΟ ΣΙΤΟΥ
- 26. ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ
- 27. ΑΠΟΘΗΚΗ
- 28. ΑΠΟΘΗΚΗ
- 29. ΕΥΛΟΥΡΓΕΙΟ
- 30. ΚΑΜΙΝΑΔΑ
- 31. ΑΠΟΘΗΚΗ
- 32. ΑΠΟΘΗΚΗ
- 33. ΑΠΕΝΤΟΜΟΤΗΡΙΟ
- 34. ΜΕΤΑΛΛΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ



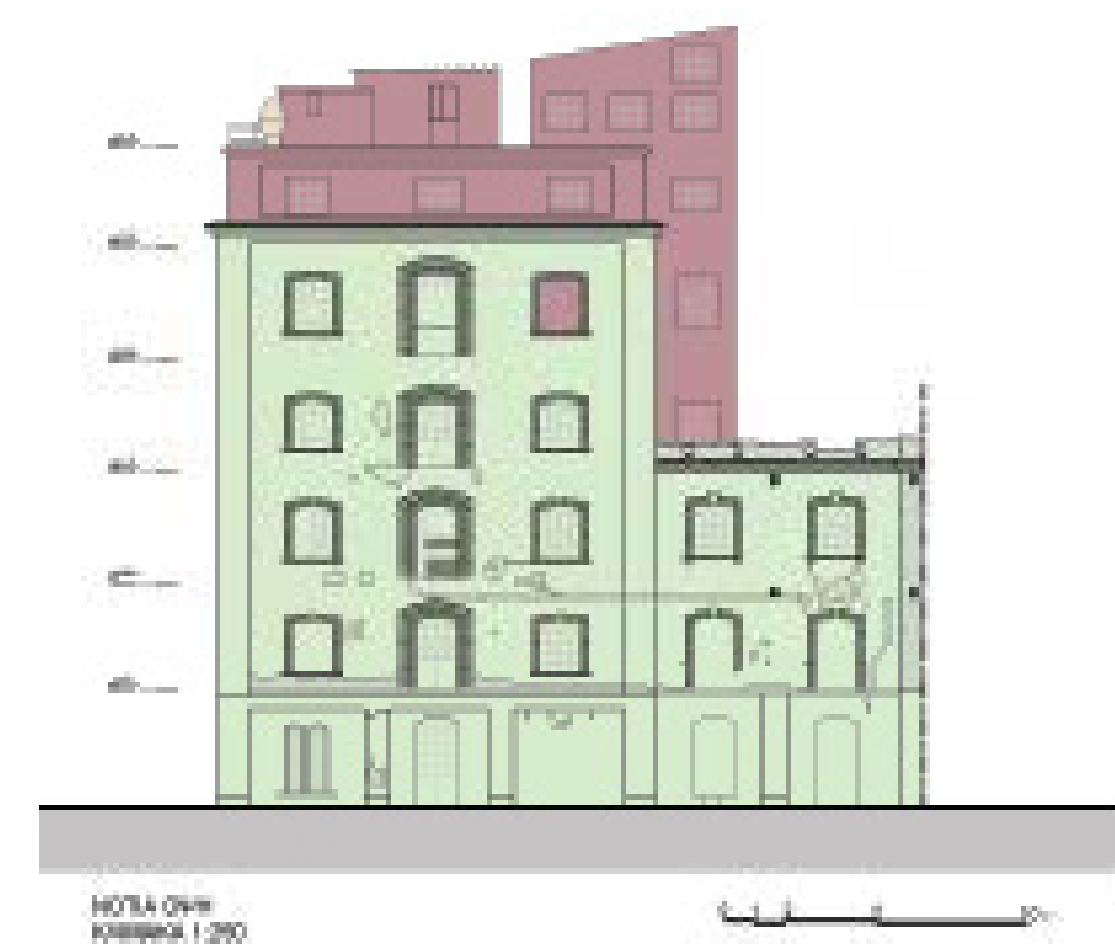
ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΟΡΕΩΝ



ΥΠΟΜΝΗΜΑ

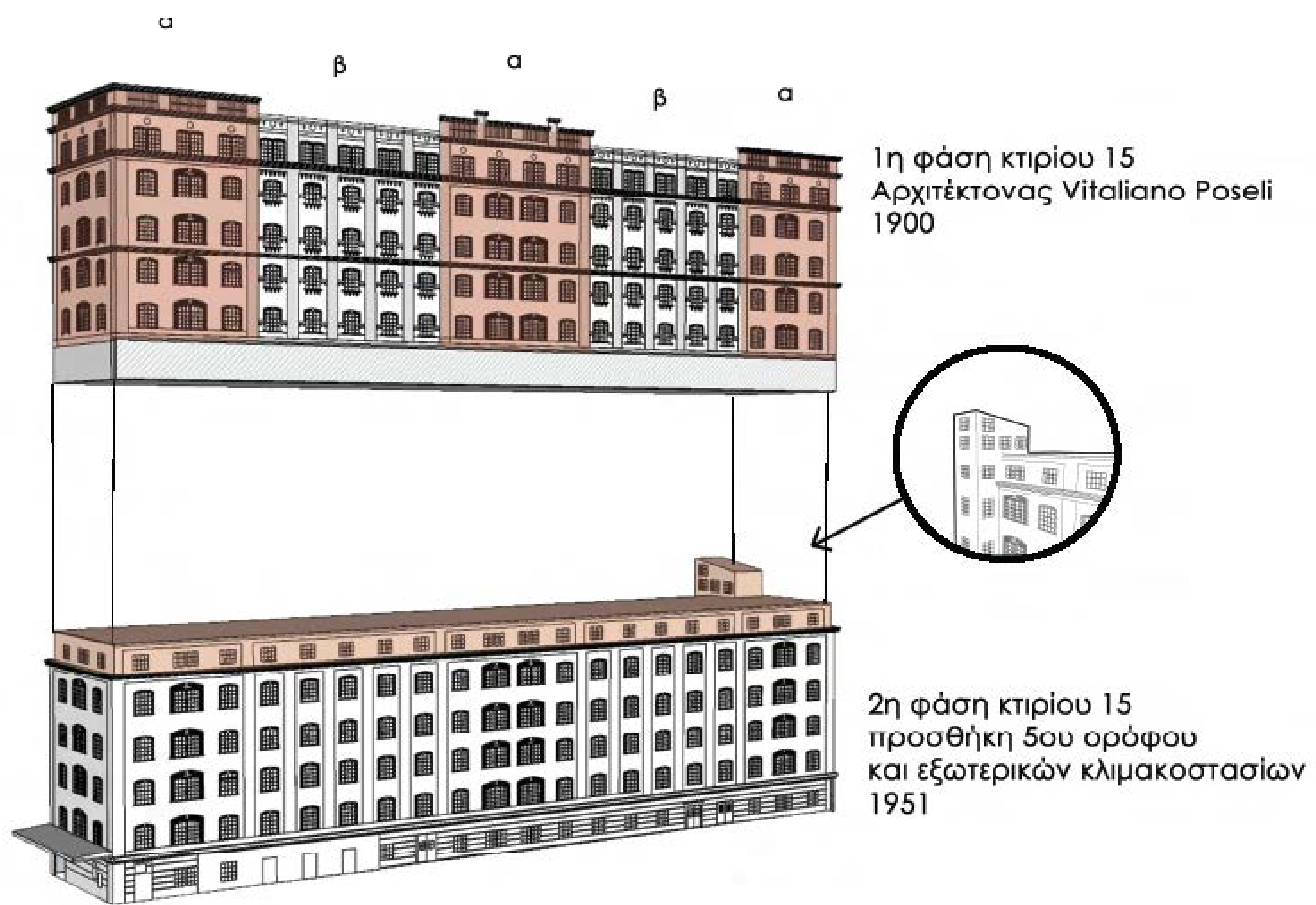
- ΡΗΓΜΑΤΟΣΕΙΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΥΡΟΥΣ
- ΡΗΓΜΑΤΟΣΕΙΣ ΜΙΚΡΟΥ ΕΥΡΟΥΣ
- ΑΠΩΛΕΙΑ ΕΠΙΧΡΕΜΑΤΟΣ
- ΑΠΟΦΛΑΚΙΣΗ ΕΠΙΧΡΕΜΑΤΟΣ
- ΟΞΕΙΔΩΣΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
- ΑΠΩΛΕΙΑ ΔΙΑΚΟΣΜΟΥ
- ΑΠΕΡΧΟΜΕΝΗ ΥΓΡΑΣΙΑ
- ΚΑΤΕΡΧΟΜΕΝΗ ΥΓΡΑΣΙΑ
- ΒΑΝΔΑΛΙΣΜΟΣ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΟΡΕΩΝ



ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- ΑΞΙΟΛΟΓΟ
- ΜΗ ΑΞΙΟΛΟΓΟ
- ΟΧΥΤΕΡΟ / ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΑΛΛΟΙΩΣΗΣ



ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ 15



ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- 1 ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ ΓΕΙΣΟΥ ΣΤΟΝ 3ο ΟΡΟΦΟ
- 2 ΑΠΟΥΣΙΑ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΠΛΑΚΩΝ ΑΓΚΥΡΩΣΗΣ / ΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ
- 3 ΑΠΟΥΣΙΑ ΔΙΑΚΟΣΜΩΝ ΠΑΡΑΘΥΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΔΙΑΣ, ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕ ΦΑΣΑ ΣΥΜΠΑΓΟΥΣ ΠΛΙΝΘΟΔΟΜΗΣ
- 4 ΕΠΙΚΑΛΗΨΗ ΠΛΙΝΘΟΔΟΜΗΣ ΜΕ ΕΠΙΧΡΙΣΜΑ
- 5 ΑΠΟΥΣΙΑ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΩΝ ΣΤΗΘΑΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΟΡΟΦΟΥ
- 6 ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΜΕΤΑΛΛΙΚΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
- 7 ΕΠΙΚΑΛΗΨΗ ΔΙΔΩΩΝ ΤΟΞΟΤΩΝ ΠΑΡΑΘΥΡΩΝ ΜΕ ΑΠΛΑ ΟΡΘΟΓΩΝΙΚΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΗ ΠΛΑΙΣΙΩΣΗ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΚΤΙΡΙΟΥ ΤΟΥ 1900 ΠΟΥ ΔΕΝ ΥΦΙΣΤΑΝΤΑΙ ΠΛΕΟΝ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ ΒΙΤΑΛΙΑΝΟ ΡΟΣΕΛΙ, ΑΡΤ ΝΟΥΒΕΑΥ



ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΑΡΧΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΚΤΙΡΙΟΥ 1900



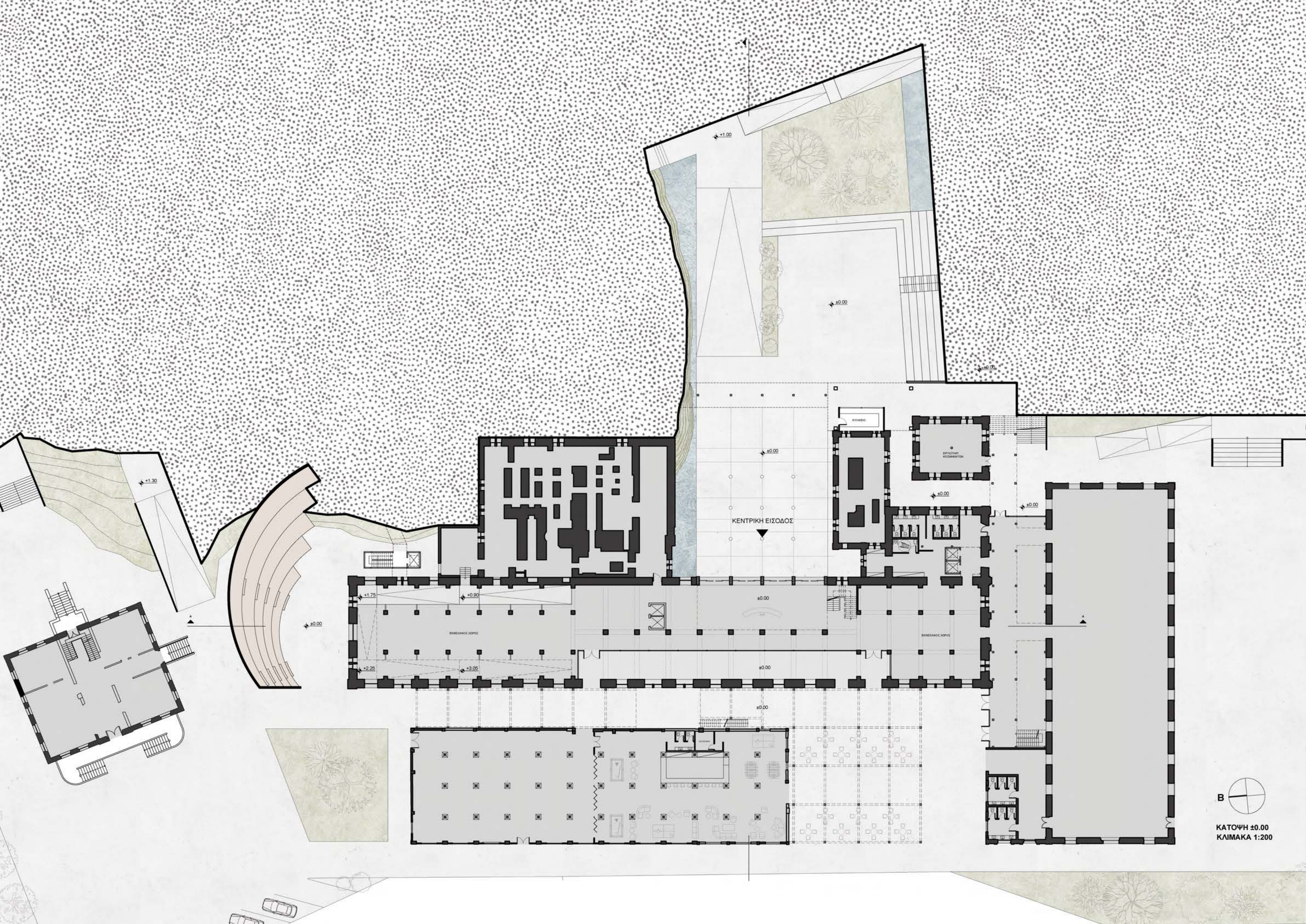
ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΦΑΣΗΣ ΚΤΙΡΙΟΥ 2025



Προτάσεις χρήσεων των διατηρητέων κτιρίων:

- 2 - Χώστελ
- 10 - Διοίκηση / Πληροφορίες
- 11 - Εργαστήριο χορού
- 14 - Βοτανικός κήπος
- 15 - Εκθέσεις / Εργαστήρια / Συλλογική κατοίκηση
- 16 - Εργαστήριο κοσμημάτων / γλυπτικής
- 17 - Βοηθητικοί χώροι / WC
- 18 - Εκθεσιακός χώρος
- 18α - WC
- 20 - Εργαστήριο ζωγραφικής
- 22 - Έκθεση φωτογραφίας / καφέ
- 24 - Μουσείο

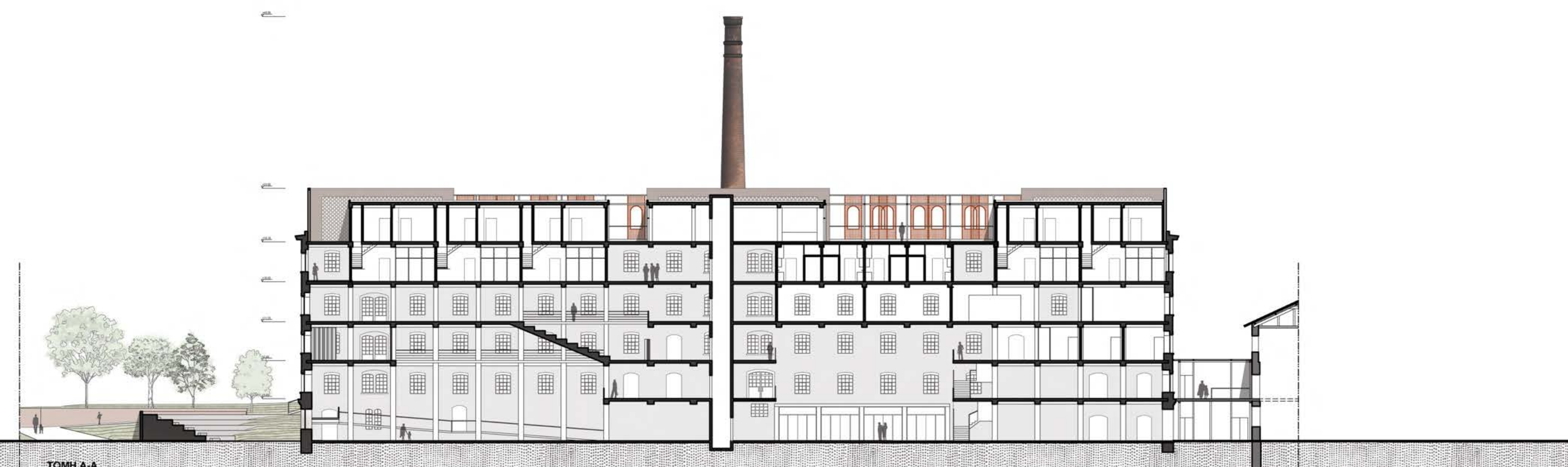
MASTERPLAN
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:500



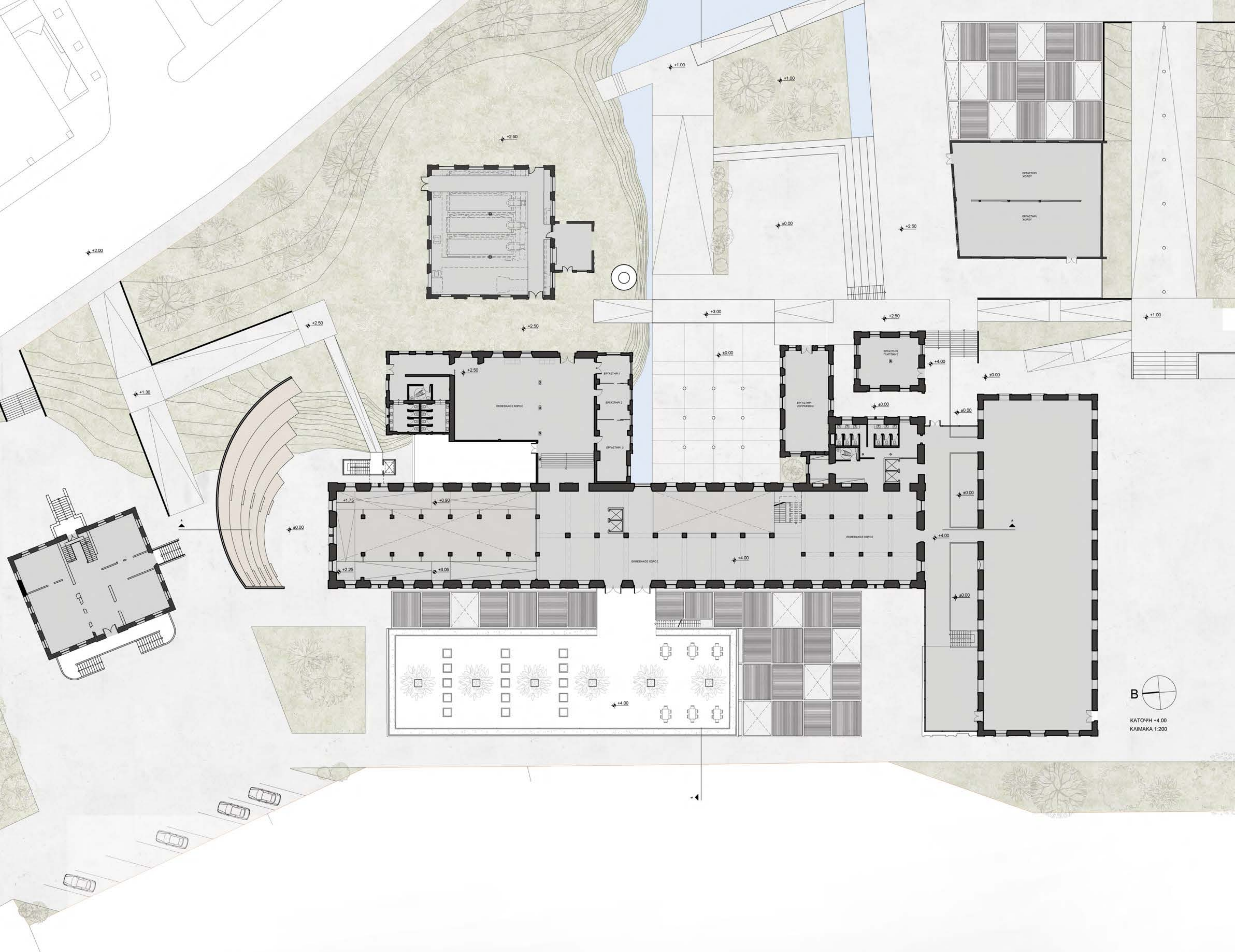

 Β
 ΚΑΤΟΨΗ ±0.00
 ΚΑΙΜΑΚΑ 1:200



ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ
 ΚΑΙΜΑΚΑ 1:200



ΤΟΜΗ Α-Α
 ΚΑΙΜΑΚΑ 1:200





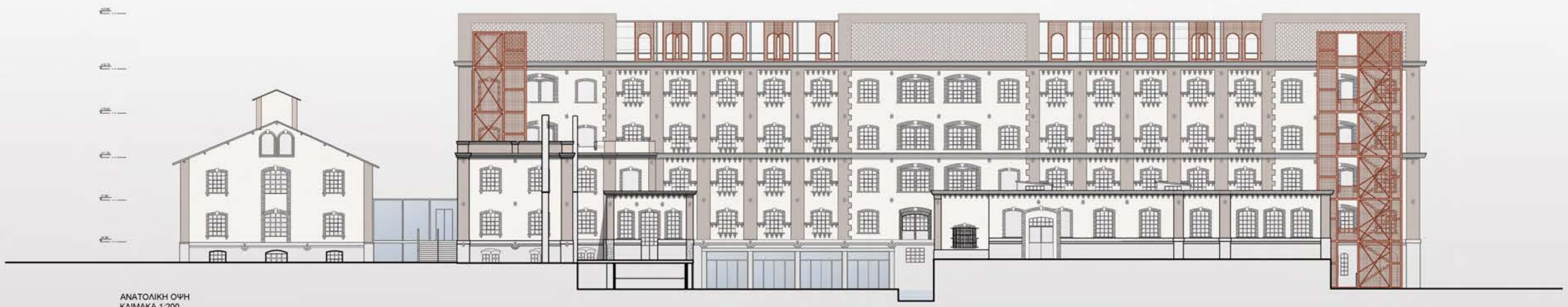
22



23

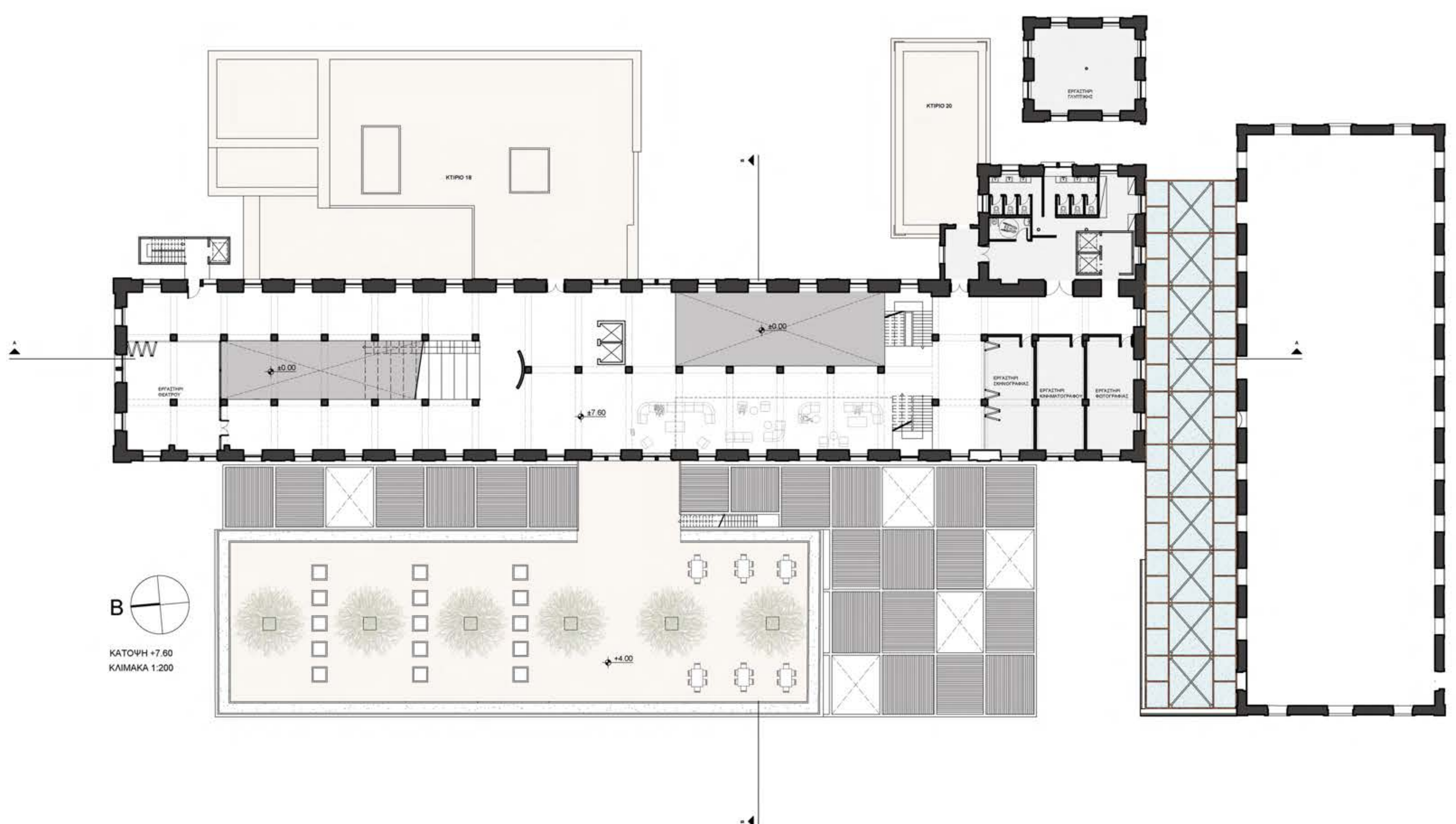
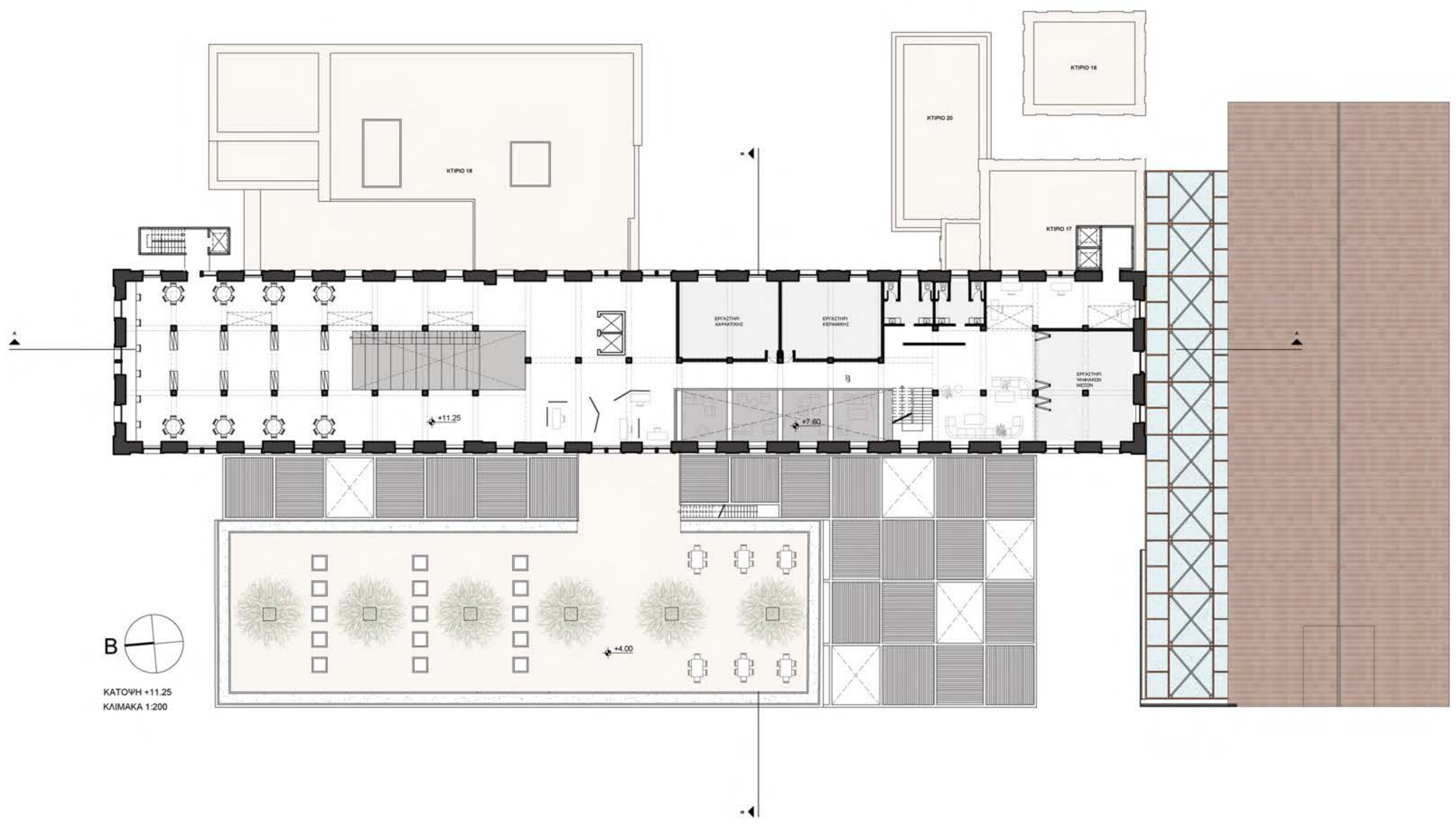
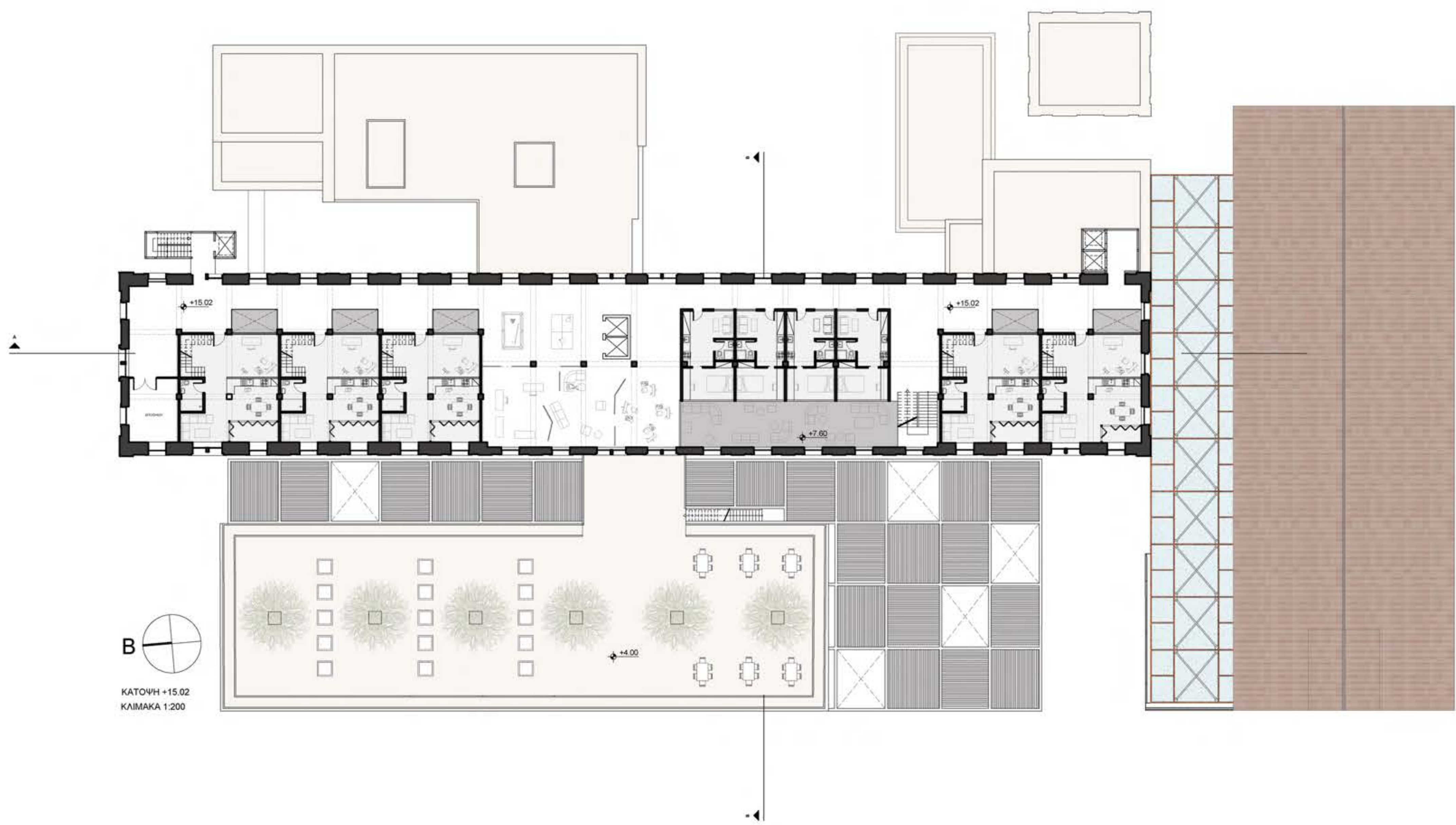


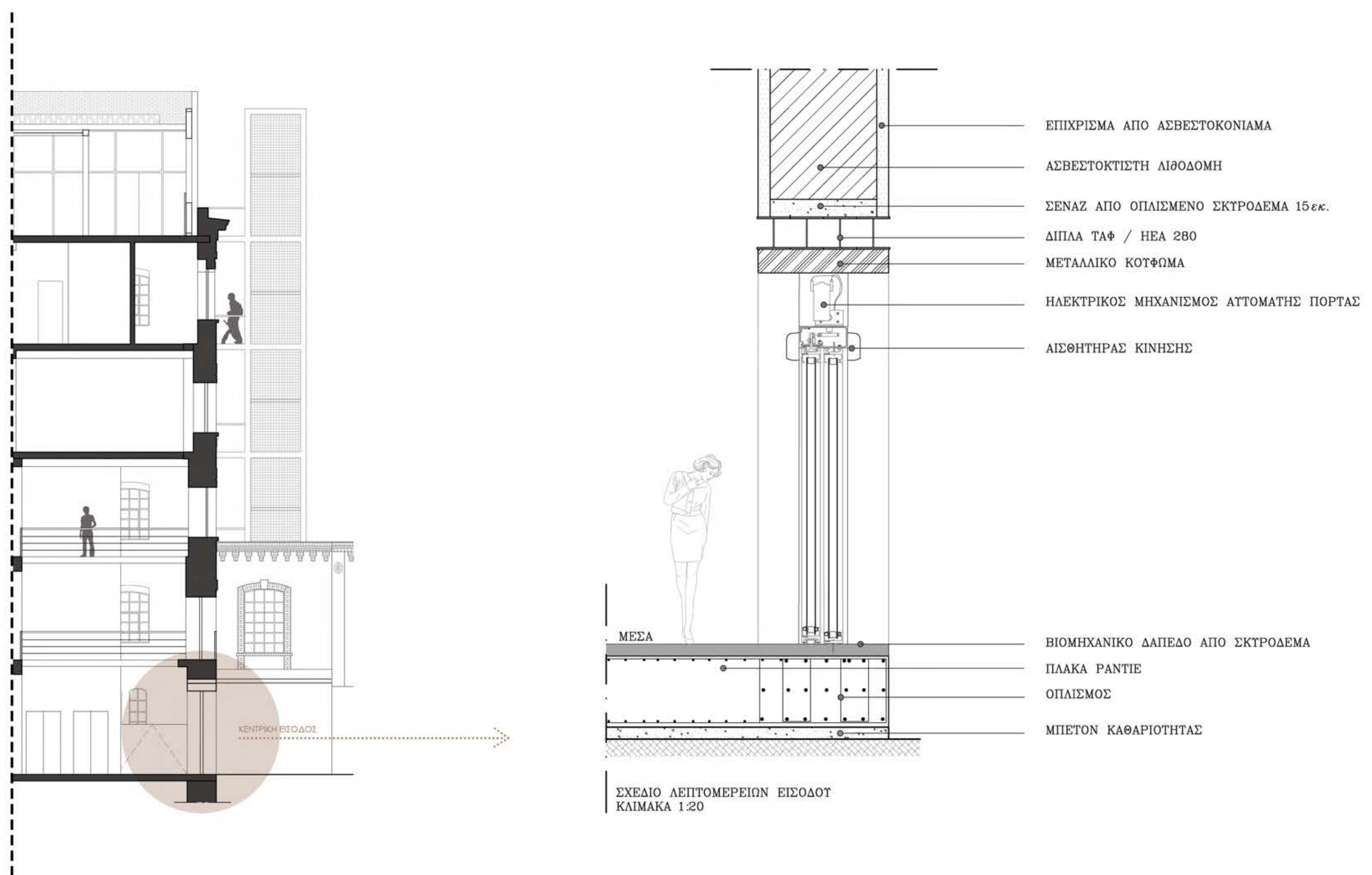
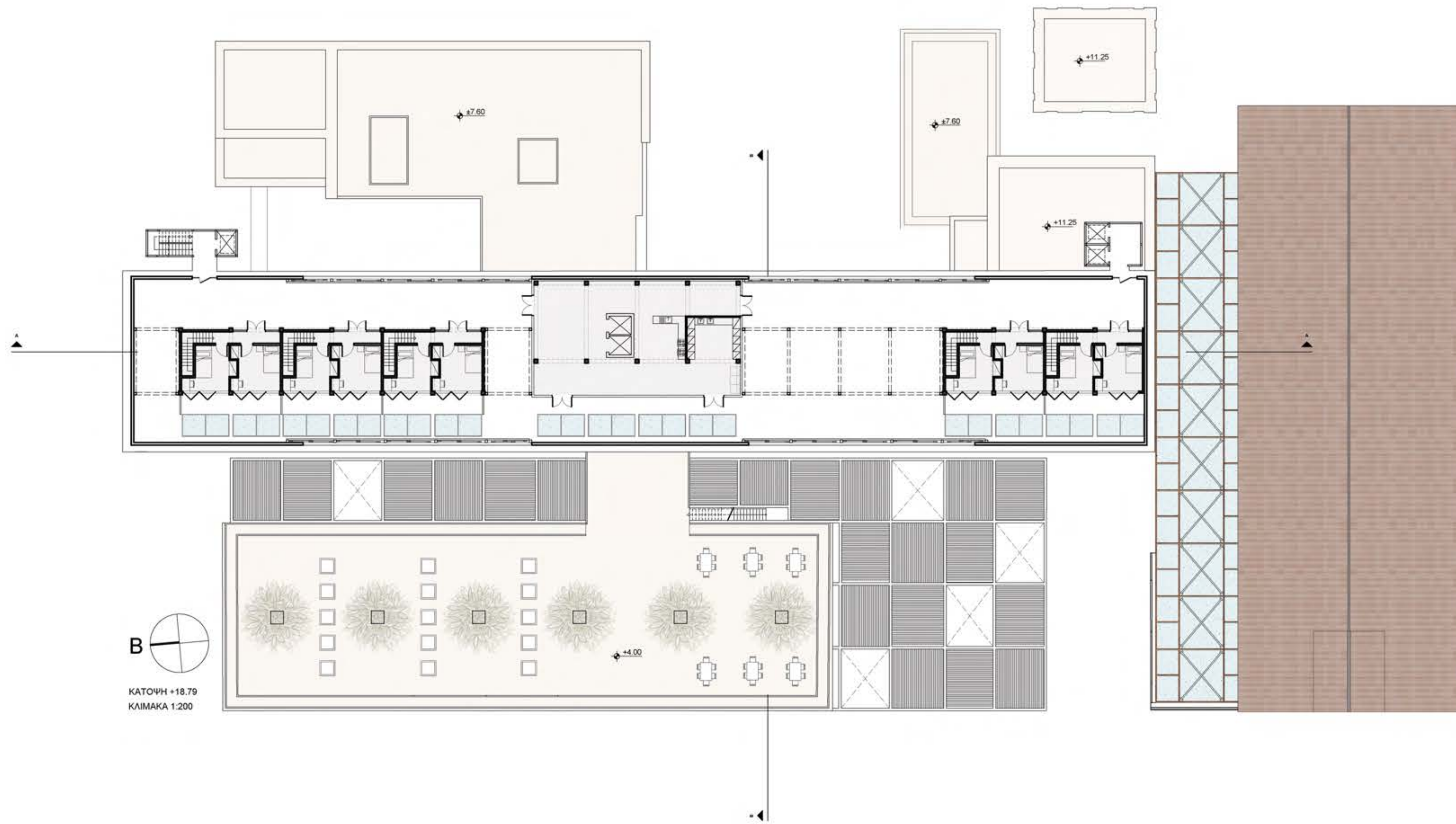
24

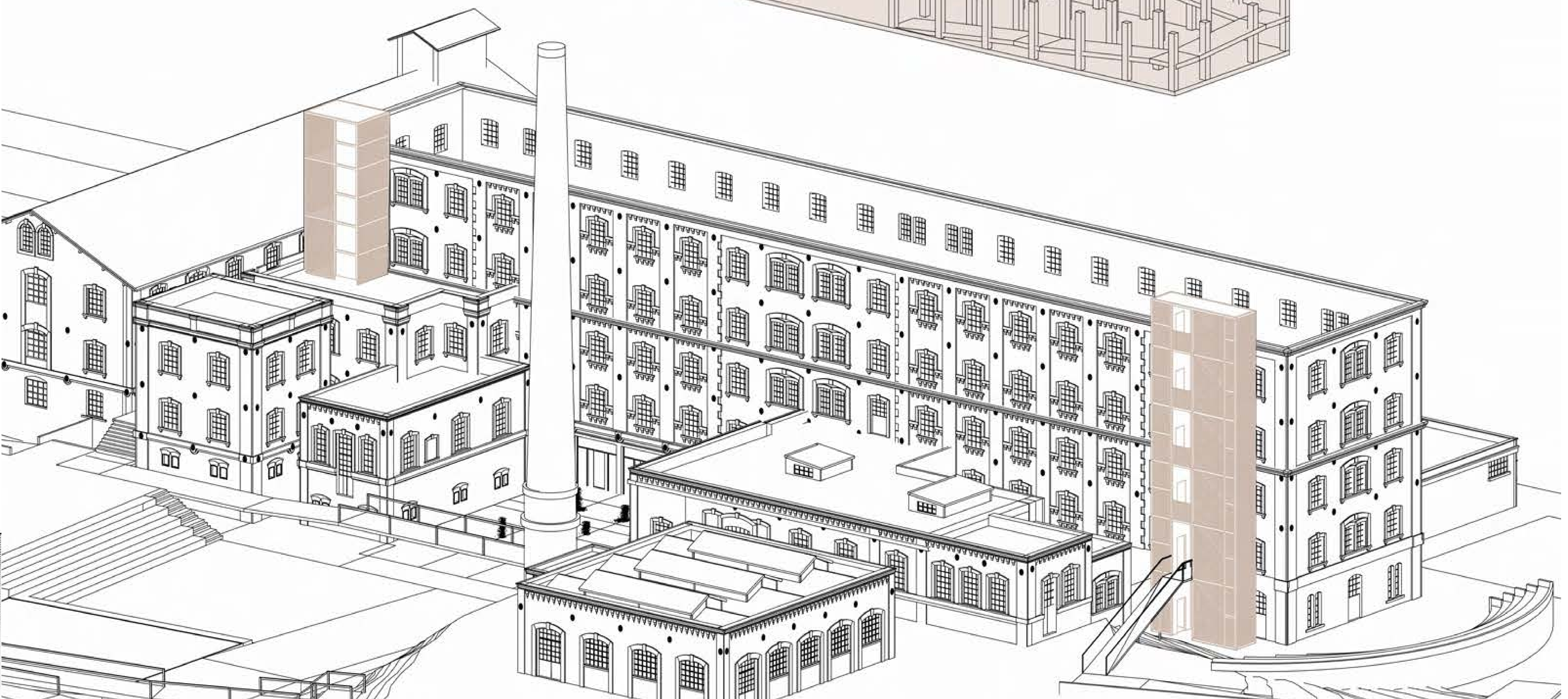
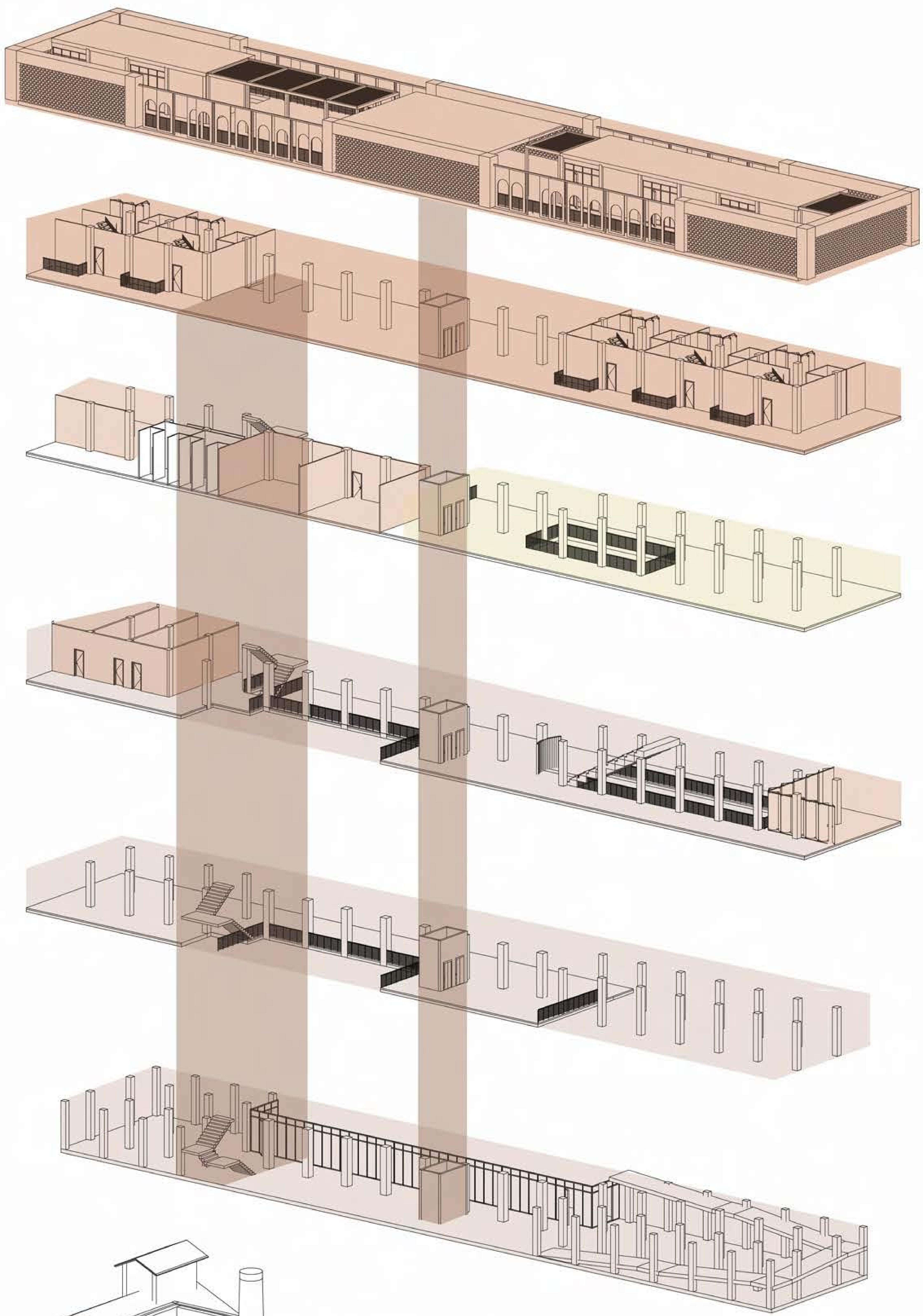


ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:200

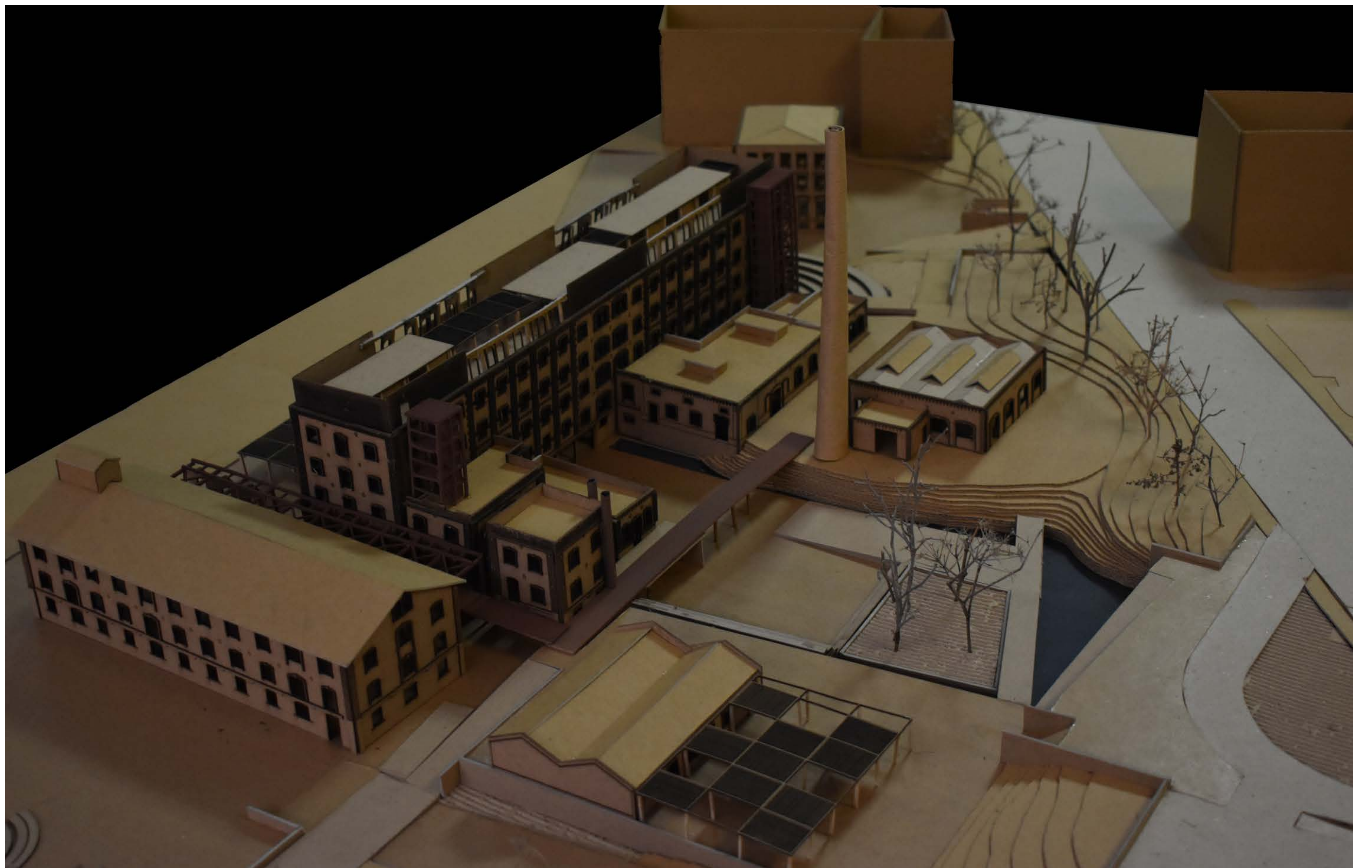


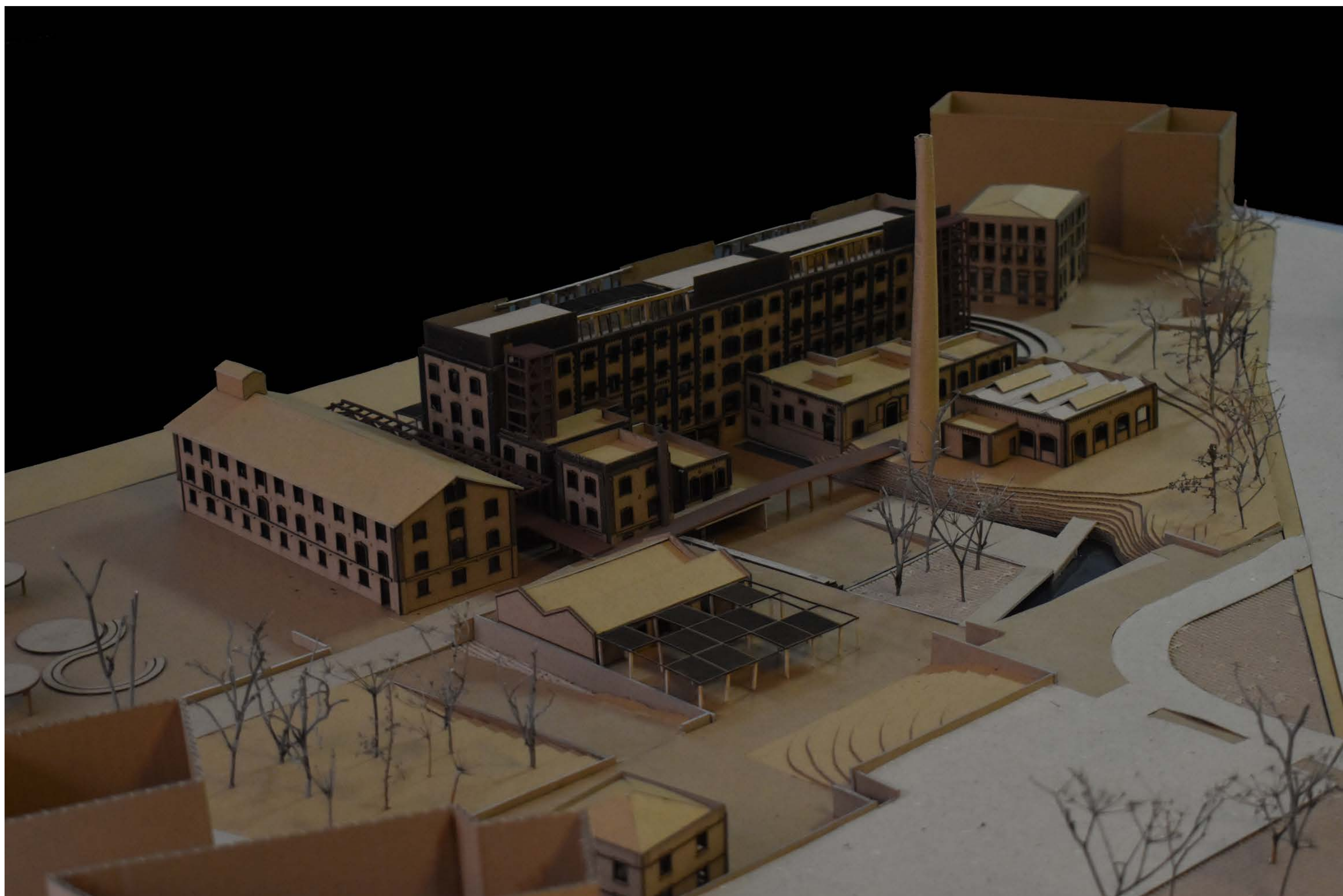












ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ:

Δούση Μ.Χ, Νομικός Μ.Ε. (2001), Η αρχιτεκτονική ανάλυση - τεκμηρίωση ως καθοριστικό πλαίσιο των επεμβάσεων αποκατάστασης του διατηρητέου βιομηχανικού συγκροτήματος Αλλατίνη, Θεσσαλονίκη, Διαθέσιμο στο: (http://library.fee.gr/digital/m1751_1800/m1780/m1780_dousi.pdf) [Τελευταία πρόσβαση 10-08-2025]

Μαρκοζάνη Ε., Ζουγανέλης Γ. (2016), Επαναπροσδιορίζοντας τα όρια: Διαμόρφωση του τοπίου στη ευρύτερη περιοχή των Μύλων Αλλατίνη στη Θεσσαλονίκη, Πολυτεχνείο Κρήτης, Διαθέσιμο στο: (<http://www.gradreview.gr/2017/06/01216.html>) [Τελευταία πρόσβαση 10-08-2025]

Καρανικόλα Χ., Λιάτση Σ. (2023), Αναβίωση του πρώην βιομηχανικού συγκροτήματος Μύλοι Αλλατίνι, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Διαθέσιμο στο: (https://ikee.lib.auth.gr/record/350754/files/Karanikola_Liatsi_A3.pdf) [Τελευταία πρόσβαση 10-08-2025]

Ιστορικό αρχείο Μακεδονίας (2025), αταξινόμητο αρχείο, Θεσσαλονίκη.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΚΟΝΩΝ:

1. Προσωπικό αρχείο
2. Προσωπικό αρχείο
3. Προσωπικό αρχείο
4. Κολώνας Β. (2023), Η Θεσσαλονίκη εκτός των τειχών Εικονογραφία της συνοικίας των Εξοχών (1885-1912) – Γ' έκδοση, Θεσσαλονίκη: University Studio Press
- 5.Κολώνας Β. (2023), Η Θεσσαλονίκη εκτός των τειχών Εικονογραφία της συνοικίας των Εξοχών (1885-1912) – Γ' έκδοση, Θεσσαλονίκη: University Studio Press
6. Amanta Scott, (χ.χ), Moise Allatini, Διαδίκτυο, Διαθέσιμο στο: (<https://www.amantascott.com/moise-allatini>)
- 7.Κολώνας Β. (2023), Η Θεσσαλονίκη εκτός των τειχών Εικονογραφία της συνοικίας των Εξοχών (1885-1912) – Γ' έκδοση, Θεσσαλονίκη: University Studio Press
- 8.Pigassou J., Maurice B.,(2014) Αρχείο ομάδας facebook: Παλιές φωτογραφίες της Θεσσαλονίκης, Διαθέσιμο στο: (<https://www.facebook.com/groups/8080169598/search/?q=ALLATINI%20MILLS>)
9. Σιδηρόπουλος Γ. (2023), Αρχείο ομάδας facebook: Παλιές φωτογραφίες της Θεσσαλονίκης, Διαθέσιμο στο: (<https://www.facebook.com/groups/8080169598/search/?q=%CE%91%CE%BB%CE%BB%CE%B1%CF%84%CE%AF%CE%BD%CE%B7>)
10. Μανιός Γ., (2019), Αρχείο ομάδας facebook: Παλιές φωτογραφίες της Θεσσαλονίκης, Διαθέσιμο στο: <https://www.facebook.com/groups/8080169598>.
11. Τομπάζης Α. Ν., Μακρίδης Π.Θ., (2013), Πολιτεία Αλλατίνη, Αποκατάσταση και επανάχρηση της βιομηχανικής κληρονομιάς, Διαδίκτυο, Διαθέσιμο στο: (<https://www.blod.gr/lectures/i-metatropi-tou-biomihanikou-sygkrofitimas-ton-alegromyion-allatini-se-sygkrofitima-katoikion/>).
12. Νικόπουλος Α. Ε., (2021), Αρχείο ομάδας facebook: Παλιές φωτογραφίες της Θεσσαλονίκης, Διαθέσιμο στο: (<https://www.facebook.com/groups/8080169598/search/?q=%CE%BC%CF%8D%CE%BB%CF%89%CE%BD%20%CE%91%CE%BB%CE%B%CE%B1%CF%84%CE%AF%CE%BD%CE%B7>)
13. Καστανίδης Ν. (2021), Αρχείο ομάδας facebook: Θεσσαλονίκη χαμένη πόλη, Διαθέσιμο στο: (<https://www.facebook.com/thessalonikilostcity/>).
- 14.Τομπάζης Α. Ν., Μακρίδης Π.Θ., (2013), Πολιτεία Αλλατίνη, Αποκατάσταση και επανάχρηση της βιομηχανικής κληρονομιάς, Διαδίκτυο, Διαθέσιμο στο: (<https://www.blod.gr/lectures/i-metatropi-tou-biomihanikou-sygkrofitimas-ton-alegromyion-allatini-se-sygkrofitima-katoikion/>).
15. Παπαδόπουλος Β. (2024), Αρχείο ομάδας facebook: Παλιές φωτογραφίες της Θεσσαλονίκης, Διαθέσιμο στο: (<https://www.facebook.com/groups/oldthessaloniki/permalink/10160824951759599/>)
16. Καστανίδης Ν. (2020), Θεσσαλονίκη χαμένη πόλη, Διαδίκτυο, Διαθέσιμο στο: (<https://archive.saloni.ca/1387>)
17. Σεραφίδης Β. (2017), αρχείο ομάδας facebook: Παλιές φωτογραφίες της Θεσσαλονίκης, Διαθέσιμο στο: (<https://www.facebook.com/groups/oldthessaloniki/permalink/10154514451189599/>)
18. Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας, (2025), Αταξινόμητο υλικό, Θεσσαλονίκη.
19. Προσωπικό αρχείο
20. Φραγκούδη Χ. (2016), Μύλοι Αλλατίνη Ιστορία του συγκροτήματος, Διαδίκτυο, Διαθέσιμο στο: (<https://thessarchitecture.wordpress.com/2016/05/19/%CE%BC%CF%85%CE%BB%CE%BF%CE%B9-%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BD%CE%B7/>)
21. Προσωπικό αρχείο
22. Προσωπικό αρχείο
23. Προσωπικό αρχείο
24. Προσωπικό αρχείο